

Отже, ринкові умови потребують постійного пошуку сучасних оперативних методів управління та оцінки ефективності діяльності підприємств транспорту. Це необхідно для збереження сталого положення й функціонування транспортних підприємств на ринку перевезень, зниження експлуатаційних витрат і збільшення прибутків.

Список посилань

1. Побережна Н. М. Ефективність використання виробничого потенціалу: теоретичний та практичний аспекти / Н. М. Побережна // [Маркетинг і менеджмент інновацій](#). – 2012. – №3. – С. 212-220.
2. Тлумачний словник економіста [Електронний ресурс]. – Режим доступу : sum.in.ua/s/zbalansovanistj
3. Дунда С. П. Підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу як напрям розвитку підприємства / С. П. Дунда // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / За ред. М. Ф. Кропивка. – Мелітополь: Люкс, 2013. – № 2 (22), Т. 2. – С. 83-89.
4. Пилипенко С. М. Теоретичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://global-national.in.ua/archive/10-2016/94.pdf>
5. Перчук О.В. Сучасні підходи щодо оцінки результативності діяльності підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkpnuen_2013_8_69

УДК 339.543

ПОБУДОВА СИСТЕМИ МИТНИХ ОРГАНІВ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД

*Городецька Т.Е., к.е.н., доцент, Аносова А.Е., студентка
Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка*

BUILDING OF THE SYSTEM OF CUSTOMS AUTHORITIES: UKRAINIAN AND FOREIGN EXPERIENCE

*Gorodetska T.E., Anosova A.E., student
Kharkiv Petro Vasilenko National Technical University of Agriculture*

Впровадження нових прогресивних технологій митного адміністрування, оптимізація митних процедур, підвищення рівня їх транспарентності, розширення практики інформування та консультування учасників ЗЕД, а також розвиток митної інфраструктури та її технічної оснащеності, збільшення пропускнуєї спроможності пунктів пропуску через Державний кордон України сприяють формуванню сприятливих умов зовнішньоекономічної діяльності, підвищенню якості надання митних послуг юридичним та фізичним особам.

Будучи невід'ємною частиною системи державного управління зовнішньоторговельною діяльністю, митна служба бере активну участь в її регулюванні і обслуговуванні, в тому числі шляхом регламентації заявлених відомостей і пропонуваніх документів, створення організаційних умов для здійснення системного контролю зовнішньоторговельних операцій [1].

Митниця - це система органів публічної влади країни, що забезпечує стягнення митних платежів та контроль над перевезенням предметів, у тому числі товарів, тварин та небезпечних предметів, через її кордон.

Основною проблемою сучасної митниці є далеко не один фактор.

Важливим аспектом в роботі митниці лишається недосконале митне законодавство, корупція та хабарництво, а також недостатня прозорість та відкритість. Підприємства зазначили, що отримують на кордоні зауваження до документів та зміни митної вартості товарів, що стає основною причиною затримок вантажу.

Розглянувши зарубіжні організації, можна побачити значні відмінності між ними, а також між власне українською митницею. Важливими складовими публічної політики ЄС – є

митний та економічний союз. Митний союз – це впровадження єдиної політики стосовно торгівлі товарами з територіями, що планують співробітництво з країнами союзу. Економічний союз – це спільний ринок з об'єднанням кредитно-грошової та фіскальної політики. Для самого ЄС митний тариф є позитивним.

До митних органів Сполучених Штатів Америки можна зарахувати Митно-прикордонну службу Штатів та Бюро з митних питань та охорони кордонів США. Бюро – є однією з найбільших агенцій Департаменту національної безпеки Америки. В країні використовується митний тариф на основі Гармонізованої системи найменування і кодифікації товарів. Регіональна структура митного напрямку складається з 20 митниць, 328 пунктів контролю і 15 станцій попереднього контролю в Канаді, Ірландії та країнах Карибського басейну.

Вивчаючи з цього боку Грузію, можна констатувати факт недискримінаційної та відкритої торгівлі з іншими країнами світу. Вільні купівля-продаж здійснюється на основі низьких тарифів або взагалі без їх застосування. Митні умови щодо імпорту та експорту максимально спрощені та не потребують на реалізацію багато коштів та часу.

Агентство прикордонної служби Канади правоохоронним органом, який забезпечує безпеку і процвітання федеративної держави шляхом організації та проведення ефективного с федеральним контролю по всій лінії кордону Канади. У даний час CBSA - це потужний інститут у системі захисту суспільства від різних загроз. Сприяння перетину кордону особами і товарами з незначним ступенем ризику є основною функцією CBSA.

Японія - це, безперечно, дуже сильний суб'єкт міжнародної торгівлі. Проте динамічний розвиток цієї країни неможливий без розширення співробітництва. Серед головних товарних груп експорту можна виділити транспортне обладнання, двигуни, електротовари, а імпорту - запчастини, пальне, продукти харчування, сировину [2].

Митному контролю підлягають усі товари та транспортні засоби, які переміщуються через митний кордон України. Митний контроль займає важливе місце у системі державного фінансового контролю, адже саме через систему контрольних заходів у межах митного контролю держава має забезпечувати економічну й фінансову безпеку, захищати власні національні інтереси. Недосконалість митного контролю в Україні уможливило значне зростання тіньових оборотів та стало однією з причин витоку значних “брудних” фінансових коштів за кордон та їх осідання в офшорних зонах.

Логістична функція митної справи охоплює дві складових:

- 1) логістизації процесу митної переробки вантажів;
- 2) митній діяльності транспортно-логістичних компаній - як іноземних, що діють в Україні, так і українських.

Перший напрямок бере за основу аналіз митно-логістичних потоків, тобто інтегрованих логістичних (товарно-інформаційно-фінансових) потоків, пов'язаних з перетином митного кордону України зовнішньоторговельними потоками і стягненням відповідних митних зборів і платежів. Основою митно-логістичних потоків є зовнішньоторговельні потоки, які мають транскордонний характер. Зокрема, на всій митній території України мають місце факти вивезення вантажів із зазначенням у товаро-супровідних документах неправдивих відомостей щодо їх вартості. Для досягнення злочинної мети підприємцями також використовуються так звані “прямі” контракти, які нібито укладені безпосередньо виробником продукції в країні відправника та фірмою-імпортером в Україні з фіксацією цін на товари. У більшості випадків зазначені контракти є фіктивними, особливо це стосується угод, укладених з китайськими та турецькими фірмами.

Розвиток ринку митних послуг в зарубіжних країнах тісно пов'язане з еволюцією міжнародної торгівлі. Аналіз зарубіжного досвіду регулювання технологічних схем митного оформлення і митного контролю товарів і транспортних засобів показує, що якісна складова митних послуг вище там, де широко застосовуються передові автоматизовані технології.

Список посилань

1. Бойкова М.В. Зарубежный опыт таможенного администрирования [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://rta.customs.ru/nrta/attachments/3756_978-5-9590-0935-9.pdf
2. Український та зарубіжний досвід побудови митних органів: рекомендації для сучасної України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ier.com.ua/files//Projects/Projects_2014/Trade_Facilitation_dialogue/Ukrainian_customs_service_Savarets_2017.pdf

УДК 656.078

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ЛОГІСТИКИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Дем'яненко Карина Олександрівна

*Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка*

Ларін Федір Митрофанович

ТОВ «Агро – Нова»

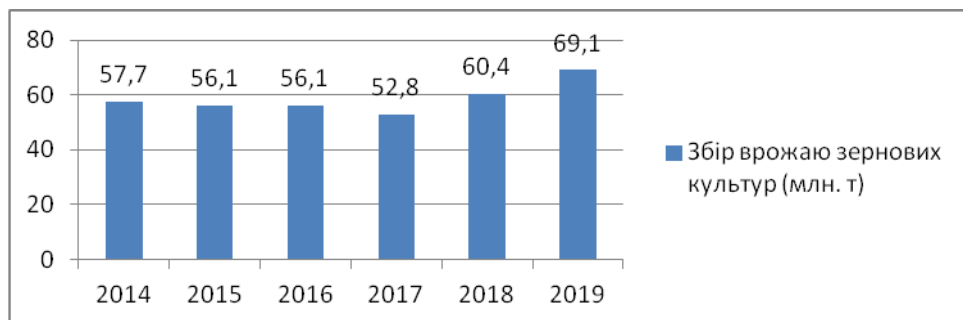
TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF TRANSPORT LOGISTICS IN THE AGRICULTURAL SECTOR OF THE ECONOMY

Demianenko K. O.

Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture

Larin F. M. LLC "Agro - Nova"

Аграрний сектор є основою економіки України - сільське господарство характеризується позитивною динамікою росту (Рис. 1), високим експортним потенціалом.

Рис. 1. Валові збори врожаю зернових культур в Україні у 2014-2019 роках (млн. т)

Складено за [1]

Валові збори врожаю зернових культур демонструють наступну тенденцію: після 2014 р., коли обсяг врожаю склав 57,7 млн. т, спостерігається спад аграрного виробництва, зазначена спрямованість зберігається до 2018 р. В період 2018 – 2019 рр. відбувається зростання в аграрному секторі, а валові збори врожаю сягають відміток 60,4 млн. т (2018 р.) та 69,1 млн. т (2019 р.).

Аграрний сектор України став однією з галузей, що отримала позитивний імпульс від лібералізації національного зовнішньоторговельного режиму в результаті набуття членства у ВТО. Протягом 2008-2019 рр. частка експорту сільськогосподарської продукції від загального експорту товарів з України (Рис. 2) зросла з 16,9% в 2008 р. до 48% в 2019 р.

За наявними тенденціями збільшення питомої ваги аграрного підприємства, підвищення його інтенсивності обмеженими залишаються можливості транспортування продукції за рахунок відсутності достатньої кількості автотранспорту. Безсумнівним є факт, що від безперебійної та ритмічної роботи транспорту залежить загальна витратність діяльності, рівень конкурентоспроможності аграрного бізнесу як на